

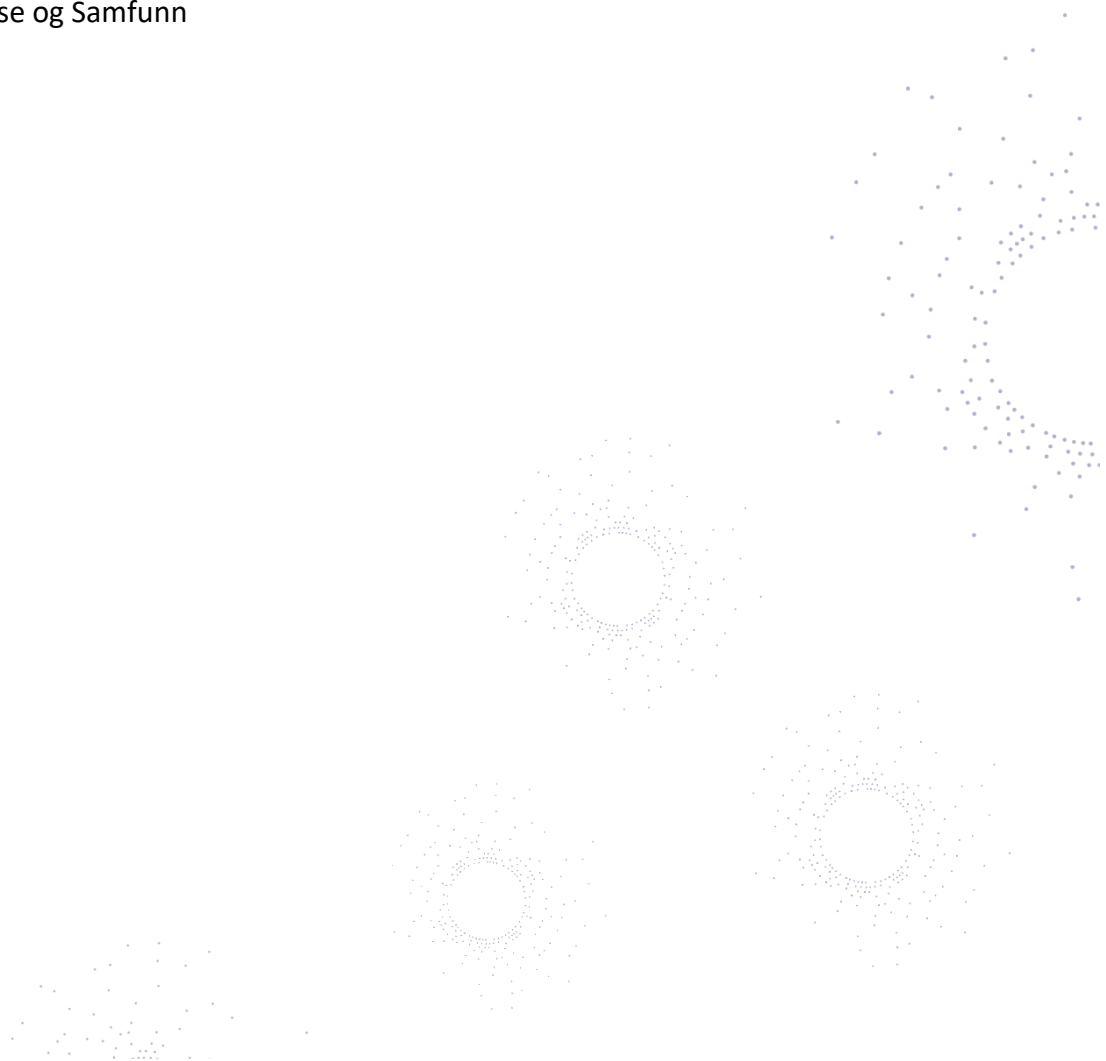
NORCE Norwegian Research Centre AS
www.norceresearch.no

BUA-nettverkets omdømmeundersøkelse

Resultater fra 2023

Irina B. Erdvik og Helga Birgit Bjørnarå

Rapport 17-2023 Helse og Samfunn

Rapporttittel	BUA-nettverkets omdømmeundersøkelse: Resultater fra 2023
Prosjektnummer	107144
Institusjon	NORCE Helse og Samfunn
Oppdragsgiver	Stiftelsen BUA
Gradering	Åpen
Rapportnr.	17-2023
CC-lisens	CC BY 4.0
ISBN	978-82-8408-304-9
Antall sider	36
Publiseringsdato	August 2023
Stikkord	BUA; Barn Unge Aktivitet; Utstyrssentral; Utstysordning; Utlåssentral; Utstysbank; Utstysbibliotek; Utstysbu; Utstysbod; Kjennskap; Omdømme; Fysisk aktivitet; Inkludering

Ansvarsavgrensning: NORCE er ikke i noen henseende ansvarlig for den aktuelle bruk av dokumenter, programvare eller andre verktøy eller prosjekresultater og påtar seg derved intet ansvar eller garanti for den helhetlige funksjonalitet ved bruk av informasjonen om dette ikke er spesifikt angitt i tilbudsdocumentet og den etterfølgende kontrakt.

Sammendrag

Stiftelsen BUA er en fellesorganisasjon for utstyrssentraler og en nasjonal ideell organisasjon som har som mål å gjøre det enklere for barn og unge å prøve flere og mer varierte aktiviteter, uten å øke det materielle forbruket. Stiftelsen BUA arbeider for å synliggjøre norske utstyrssentraler og denne rapporten har hatt som mål å bidra med kunnskap om befolkningens kjennskap til og opplevelser av BUAs tilbud.

Rapporten viser at en av fire nordmenn uten hjelp kan trekke frem BUA som organisasjon for gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv. Videre gjenkjennes BUA blant 42 prosent av befolkningen, og denne «hjulpne» kjennskapet til BUA har økt med 13 prosent siden 2021.

Totalt sett har omtrent 10 prosent av befolkningen brukt BUA det siste året. Blant dem som kjenner til BUA har 23 prosent benyttet seg av tilbudet. BUA er mer kjent blant kvinner enn menn. Blant dem som kjenner til BUAs tilbud er det imidlertid en større andel menn enn kvinner som låner utstyr. De fleste har lånt utstyr én til tre ganger.

BUA har et solid omdømme i befolkningen: totalinntrykket av BUA er svært godt og mange vil anbefale BUA til venner og familie. Nesten alle BUAs låntakere uttrykker svært høy tilfredshet med å låne utstyr fra BUA.

Hele 43 prosent av låntakerne opplever at BUAs tilbud bidrar til å øke deres aktivitetsnivå. Videre rapporterer majoriteten av låntakerne (55 prosent) at de ikke ville ha kjøpt utstyret selv, dersom de ikke kunne lånt det fra BUA. Nesten to av tre låntakere (62 prosent) rapporterer også at det ville vært for dyrt å delta på fritidsaktiviteter hvis det ikke hadde vært for BUAs tilbud.

Som i fjorårets undersøkelse ser vi at BUA i større grad benyttes av innbyggere som er født og oppvokst utenfor Norge, de som har lavere inntekt, og de som er medlem i et idrettslag eller en friluftsansjen. Andelen som kjenner til og bruker BUA synes også å være forholdsvis større blant familier med barn sammenlignet med befolkningen for øvrig.

Innhold

Sammendrag	1
Innhold	2
Forord	3
Innledning	4
Metode	6
Datainnsamling gjennom Norstatpanelet	6
Utvalg.....	6
Analyser	7
Resultater og diskusjon	8
Kjennskap til BUA.....	8
Uhjulpet kjennskap	8
Hjulpet kjennskap	9
Bruk av BUAs tilbud.....	13
Bruk av BUA	13
Bruk av BUA fordelt på alder og kjønn.....	14
Bruksfrekvens	15
Inntrykk, omdømme og anbefaling av BUA til andre	16
Tilfredshet og fremtidig bruk av BUA.....	19
Hvorfor brukes ikke ordningen mer?	24
Viktige faktorer for fremtidig utstyrsloan.....	25
Selvrapportert betydning av BUA for fysisk aktivitetsnivå og innkjøp av utstyr.....	27
Hvem er låntakerne ved BUA?	30
Konklusjon	35
Referanser	36
Vedlegg	
Spørreskjema benyttet av Norstat	

Forord

For andre år på rad har Norstat på vegne av Stiftelsen BUA gjennomført en spørreundersøkelse blant et representativt utvalg av den norske befolkningen (N=1500).

NORCE har analysert datamaterialet som ble samlet inn i mai 2023 og utarbeidet denne rapporten. Rapportens hovedformål er å gi et bilde av BUA-nettverkets omdømme, hvor stor andel av befolkningen som kjenner til BUA, samt deres oppfatning av BUA. Tilsvarende data (N=1500) ble samlet inn Norstat og analysert av NORCE i 2022 (Erdvik & Bjørnarå, 2022).

Denne rapporten bygger videre på fjorårets rapport med en presentasjon av oppdaterte tall fra årets datainnsamling, samtidig som vi undersøker endringer fra 2022 til 2023 i ulike variabler som omdømme, kjennskap til og oppfatning av BUA. I analyse og presentasjon av datamaterialet sammenlignes også, i den grad det er mulig, tallene fra årets undersøkelse opp mot tall fra Stiftelsen BUAs nullpunktsmåling, som ble gjennomført i mai 2021 (Penetrace, 2021).

Takk for nok et spennende oppdrag – vi håper rapporten kan gi nytte og retning til BUA-nettverkets og utstyrssentralenes videre arbeid.

Kristiansand, august 2023

Irina B. Erdvik og Helga Birgit Bjørnarå

Innledning¹

Utstyrssentraler tilbyr gratis lån eller rimelig leie av utstyr til sport og friluftsliv, og er et universelt tilbud til innbyggere som ønsker å låne aktivitetsutstyr. Helsedirektoratet (2010) har definert utstyrssentralen som «et sted hvor familier, skoler/barnehager og frivillige organisasjoner kan låne, eller for en billig penge, leie utstyr til fysisk aktivitet, enten det handler om sport eller friluftsliv».

Det første tiåret etter årtusenskiftet satte Helsedirektoratet et tydelig fokus på betydningen av utstyrssentraler gjennom rapporten «*Sports og friluftsutstyr til alle*» fra 2008 og brosjyren «*Hvordan etablere en utstyrssentral – fysisk aktivitet og friluftsliv*» som ble utgitt i 2010. Her ble utstyrssentraler fremhevet som viktige for å gi alle innbyggere like muligheter til å delta i fysisk aktivitet og friluftsliv, uavhengig av sosial bakgrunn og status (Helsedirektoratet, 2010). Samtidig vektla man at tilgang til gratis eller rimelig sports- og friluftsutstyr i nærmiljøet hadde potensiale til å bidra til at flere kom i aktivitet. Ettersom myndighetene argumenterte for viktigheten av å opprette ordninger for utlån av utstyr til sport og friluftsliv dukket det etter hvert opp flere utstyrssentraler rundt omkring i Norge. Flere utstyrssentraler mottok midler til såkalte «fattigdomstiltak» gjennom den statlige tilskuddsordningen «Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn», og etter hvert gjennom «Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom». Dette kan trolig forklare hvorfor utstyrsordningene ofte ble ansett som fattigdomstiltak og var lite kjent i befolkningen (Bua.io, 2022a).

Etter hvert ble det etablert stadig flere utstyrssentraler, men befolkningens kjennskap til disse var lenge beskjedent. I 2014 så sosiale entreprenører et behov for å synliggjøre utstyrssentralene bedre: Deres kartlegginger viste at det fantes utstyrssentraler i kommunene, men at tilbudet var lite kjent og manglet felles organisering. Initiativet oppsto da utviklere av en digital delingstjeneste slo seg sammen med en utstyrssentral i Bærum, som trengte et administrasjonssystem for utlån. Det ble etter hvert klart at flere sentraler over hele Norge hadde felles utfordringer knyttet til systemer for administrasjon og at det gjennomgående var lav kjennskap til utstyrssentralenes tilbud i lokalbefolkningen. I fellesskap inviterte de sosiale entreprenørene stiftelser, friluftsansjoner og idretten til et idémøte med mål om å identifisere potensielle bidragsyttere til et prosjekt som skulle peke på tiltak for å styrke og synliggjøre utstyrssentralene. Gjensidigestiftelsen finansierte et pilotprosjekt som hadde som formål å finne ut hva som skulle til for å styrke og synliggjøre utstyrssentralene for å bidra til inkludering og deltakelse i helsefremmende aktiviteter for barn og unge, uavhengig av sosioøkonomisk status. Dette pilotprosjektet bidro til at *Aktivitet og Utstyr*, forløperen til BUA, ble stiftet den 10. januar 2014. Med pilotprosjekt startet også arbeidet med utviklingen av et sett enkle verktøy og tjenester som skulle være til hjelp for utstyrssentralene. Pilotprosjektet innebar også arbeidet mot et nytt

---

¹ Kapittelet er basert på side 4-5 i Erdvik, I. B. & Bjørnå H. B. (2022). *BUA-nettverkets omdømmeundersøkelse: Resultater fra 2022*. (Rapport 19-2022). NORCE Norwegian Reserach Centre.

felles navn, *foreningen BUA*, og etableringen av merkevaren *BUA* i 2015. BUA er et akronym (en forkortelse) for Barn–Unge–Aktivitet, og viser til utstyrssentralenes ønske om å bidra til aktivitet og deltakelse blant barn og unge. Utviklingen av BUA som merkevare ble sett i sammenheng med arbeidet for å fjerne fattigdomsstigma knyttet til utstyrssentralene. Etter et prøvedriftsår i 2016, finansiert av Gjensidigestiftelsen, fulgte videreutvikling av verktøy og tjenester i 2017 og 2018, før foreningen BUA i 2019 ble omdannet til stiftelse og ble økonomisk bærekraftig uten behov for ytterligere tilskudd fra Gjensidigestiftelsen. Stiftelsen BUA administrerer i dag et omfattende nettverk av utstyrssentraler, omtalt som *BUA-nettverket*. I forsøket på å organisere og synliggjøre utstyrssentralene har BUA utviklet seg et varemerke og et helhetlig driftskonsept for utstyrssentraler, inkludert verktøy og tjenester som blant annet inkluderer et digitalt utlånsystem og en digital plattform der utstyrssentralene synliggjøres på en felles hjemmeside. I tillegg til utviklingen av felles plattform og administrasjonssystemer har BUA også jobbet for å gi kommuner og organisasjoner tilgang til nettverk for læring og idéutveksling vedrørende drift av utstyrssentraler (Fløtten & Hansen, 2018).

I dag er stiftelsen BUA fellesorganisasjon for utstyrssentralene i BUA-nettverket, og er blitt en nasjonal ideell organisasjon som har som mål å gjøre det enklere for barn og unge å prøve flere og mer varierte aktiviteter, uten å øke forbruket. For å nå dette målet arbeider de blant annet for å synliggjøre utstyrssentralene og for å sikre utstyrssentralene forutsigbare økonomiske rammebetingelser som legger grunnlaget for langsiktig drift (bua.no). Fra å ha organisert 30 sentraler i prøvedriftsåret 2016 (BUA, 2016) har BUA-nettverket utviklet seg til å bli stadig større, og i august 2023 organiserte nettverket over 242 utstyrssentraler fordelt på 183 kommuner (Vibeke Saarem, personlig kommunikasjon, 14. juni 2022). En kartlegging av norske utstyrssentraler fra 2019 viste at 35 prosent av utstyrssentralene var medlem av BUA-nettverket. En stadig økende tilslutning av sentraler tilsier at denne andelen trolig er økende, og markerer BUA-nettverkets posisjon som en betydningsfull aktør for mange norske utstyrssentraler.

Som et ledd i arbeidet for å nå målet om synliggjøring av norske utstyrssentraler er det viktig med kunnskap om i hvilken grad BUA er kjent i befolkningen, hvordan låntakere opplever BUAs tilbud, og hvordan kjennskapen til og opplevelsen av BUA utvikler seg over tid i befolkningen. I 2021 og 2022 gjennomførte Stiftelsen BUA omdømmeundersøkelser (hvorav den første ble beskrevet som en nullpunktsmålning) der kjennskap til og erfaring med BUA ble undersøkt i et representativt utvalg av befolkningen. Denne rapporten er en oppfølging av undersøkelsene fra 2021 og 2022, og har som mål å gi et bilde av BUA-nettverkets omdømme, hvor stor andel av befolkningen som kjenner til BUA, samt deres oppfatning av BUA. Rapporten kan gi retning til BUAs videre arbeid med å gjøre nettverket og utstyrssentralene bedre kjent i befolkningen, samtidig som undersøkelsen tilfører ny kunnskap om utstyrssentralene og gir innsikt på et felt som tidligere er lite utforsket.

Metode

I de følgende avsnittene vil vi presentere en oversikt over datainnsamlingen som ble gjennomført ved hjelp av Norstatpanelet. Vi vil her også kort informere om Norstatpanelet, hvordan dette fungerer, og respondentene som danner utgangspunktet for denne undersøkelsen. Avslutningsvis følger en oversikt over de statistiske analysene som ble gjennomført i forbindelse med utarbeidelsen av denne rapporten.

Datainnsamling gjennom Norstatpanelet

På samme måte som i 2022 gjennomførte Norstat i mai 2023 en landsrepresentativ spørreundersøkelse på vegne av BUA-nettverket. Respondenter ble rekruttert gjennom Norstatpanelet. Norstatpanelet er utviklet på bakgrunn av sannsynlighetspanel-prinsippet, og reflekterer den norske befolkningen på variabler som kjønn, alder, geografi og utdanning (Norstat, 2023). Panelet har i dag mer enn 100 000 unike og aktive paneldeltakere. Medlemskap i det norske Norstatpanelet er kun mulig ved invitasjon, og panelet gjennomgår en rekke kvalitetskontroller for å sikre at kun troverdige besvarelser tas i bruk (Norstat, 2023).

Norstatpanelet er basert på såkalt autosampling, som innebærer at man inviterer respondenter som speiler befolkningsfordelingen på sentrale bakgrunnsvariabler, for å sikre korrekt netto utvalgsfordeling. For å sikre fullt ut representative data gjennomføres imidlertid også nødvendig vektning med utgangspunkt i fordelingen av svar på sentrale bakgrunnsvariabler i utvalget (Norstat, 2023).

Utvalg

Datainnsamlingen pågikk til man oppnådde 1500 komplette besvarelser, som videre ble vektet etter kjønn, alder og landsdel. Som i 2022 er dermed også resultatene fra denne undersøkelsen representative for den norske befolkningen i henhold til variasjon i disse variablene. Demografiske data for utvalget er vist i tabell 1 under.

Tabell 1.
Demografiske data for utvalget (N=1500)

	Prosent (%)	
	Før vektning	Etter vektning
Kjønn		
Kvinner	49	50
Menn	51	50
Alder		
18-29	18	19
30-39	14	18
40-49	14	16
50-59	23	17
60+	31	30
Geografi		
Agder	5	6,5
Innlandet	8	8
Møre og Romsdal	5	5
Nordland	4	5
Oslo	17	13
Rogaland	8	9
Troms og Finnmark	4	4
Trøndelag	9	9
Vestfold og Telemark	6	7
Vestland	10	11
Viken	24	22

Analyser

For å sikre representative data for den norske befolkningen med hensyn til kjønn, alder og geografi ble det utviklet en vektingsvariabel som var aktivert under alle analyser. De statistiske analysene ble gjennomført i statistikkprogrammet IBM SPSS Statistics 27. Rapporten baseres hovedsakelig på frekvensanalyser som gir en oversikt over antall og andel respondenter som har gitt ulike besvarelser. Der det var mulig ble resultatene visuelt sammenlignet med resultatene fra BUAs omdømmeundersøkelse for 2021, gjennomført av Penetrace, og BUAs omdømmeundersøkelse for 2022, gjennomført av NORCE (Erdvik & Bjørnaå, 2022). For noen spørsmål vi anser som ekstra relevante, har vi vurdert svarene opp mot bakgrunnsvariabler som inntekt, familiesituasjon (hvorvidt man har hjemmeboende barn under 18 år), medlemskap i idrettslag/friluftsansjen, samt fysisk aktivitetsnivå.

Resultater og diskusjon

Kjennskap til BUA

Spørreundersøkelsen inkluderte både spørsmål som skulle gi en indikator på uhjulpet kjennskap og hjulpet kjennskap til BUA. Dette er begreper som gjerne brukes i merkevareundersøkelser. Uhjulpet kjennskap reflekterer tilfeller der kunden husker merket uten hjelp når behovet oppstår, mens hjulpet kjennskap reflekterer tilfeller der kunden ikke selv kommer på merket og trenger hjelp, men vil gjenkjenne merket (Samuelsen, Peretz og Olsen, 2019). De neste avsnittene ser nærmere på hvor stor andel av befolkningen som har henholdsvis uhjulpet og hjulpet kjennskap til BUA.

Uhjulpet kjennskap

”

Én av fire kan uten hjelp nevne BUA som en organisasjon for gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv – en økning fra én av fem i fjorårets undersøkelse

For å gi en indikasjon på uhjulpet kjennskap til BUA ble respondentene i spørreundersøkelsen bedt om å skrive ned inntil 10 foreninger eller organisasjoner de kjente til som lånte ut gratis utstyr til sport og friluftsliv. Resultatene tyder på at om lag en av fire nordmenn (26 prosent) er tilstrekkelig godt kjent med BUA til å kunne oppgi dette som et eksempel på en forening/organisasjon for gratis utlån (se tabell 2 under). Videre ser vi at den uhjulpne kjennskapen til BUA har økt fra en av fem (20 %) i 2022 til omtrent en av fire (26 prosent) i 2023.

Tabell 2.

Uhjulpet kjennskap til BUA fra 2022 til 2023 (i prosent, N=1500)

(n)	Totalt	
	2022 ^a	2023
Uhjulpet kjennskap (%)	20	26

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvilke foreninger eller organisasjoner som låner ut gratis utstyr til sport og friluftsliv kjenner du til eller har du hørt om?». ^a Tall hentet fra Erdvik & Bjørnarå (2022). *BUA-nettverkets omdømmeundersøkelse: Resultater fra 2022*. (Rapport 10-2022). NORCE Norwegian Reserach Centre.

Av tabell 3 ser vi at det fremdeles er flere kvinner enn menn som kan nevne BUA som organisasjon for gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv uten hjelp. Sammenlignet med fjorårets undersøkelse ser vi at andelen menn som har uhjulpet kjennskap til BUA er

forholdsvis stabil (20 prosent i 2022 mot 19 prosent i årets undersøkelse), mens andelen kvinner med uhjulpet kjennskap til BUA har økt fra 23 til 33 %. BUA er noe mindre kjent blant de eldste, sammenlignet med de yngste. Dette mønsteret er gjenkjennbart fra fjorårets undersøkelse, men der var den uhjulpede kjennskapen til BUA minst i aldersgruppen 50-59 år, mens årets undersøkelse viser lavest uhjulpet kjennskap i aldersgruppen 60+.

Tabell 3.

Uhjulpet kjennskap til BUA i 2023, på tvers av alder og kjønn (i prosent, N=1500)

	Alder					Kjønn	
	18-29	30-39	40-49	50-59	60+	Mann	Kvinne
<i>(n)</i>	<i>(73)</i>	<i>(87)</i>	<i>(70)</i>	<i>(67)</i>	<i>(90)</i>	<i>(144)</i>	<i>(244)</i>
Uhjulpet kjennskap (%)	26	33	29	27	20	19	33

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvilke foreninger eller organisasjoner som låner ut gratis utstyr til sport og friluftsliv kjenner du til eller har du hørt om?».

Hjulpet kjennskap

BUA gjenkjennes av 42 prosent av befolkningen, og den hjulpede kjennskapen til BUA har økt med 13 prosent siden 2021

For å gi en indikasjon på hjulpet kunnskap ble respondentene spurt om å krysse av for de foreningene eller organisasjonene med gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv som de kjente til eller hadde hørt om. Svaralternativene inkluderte BUA, Skattkammer og Frilager. Som illustrert i tabell 4 under er BUA den totalt sett mest kjente organisasjonen for gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv: 42 prosent av befolkningen kjenner til BUA, mens åtte prosent kjenner til Skattkammer og fire prosent kjenner til Frilager. Hvis vi ser på utviklingen i hjulpet kjennskap til BUA i befolkningen fra nullpunktsmålingen i 2021 (Penetrace, 2021), til fjorårets (Erdvik & Bjørnara, 2022) og årets undersøkelse, ser vi at den hjulpede kjennskapen er økende, fra 29 prosent i 2021, til 34 prosent i 2022, og 42 prosent i årets undersøkelse. Den hjulpede kjennskapen til de andre aktørene synes derimot å være relativt stabil: Hjulpet kjennskap til Skattkammer har gått totalt to prosent tilbake siden 2021 (ni prosent i 2022, og ti prosent i 2021) mens den hjulpede kjennskapen til Frilager har økt med 1 prosent siden 2021 (fra tre prosent i 2021 til fire prosent i 2022 og 2023).

Selv om befolkningens kjennskap til BUA er i positiv utvikling ser vi samtidig at mer enn halvparten (58 prosent) av befolkningen ikke kjenner til BUA. Selv om kjennskapen til BUA er økende, har man altså likevel et betydelig potensial for å øke kjennskapen i befolkningen.

Tabell 4.

Utvikling i hjulpet kjennskap fra 2021 til 2023 (flere valg mulig, i prosent, N=1500)

	2021 ^a	Totalt 2022 ^b	2023
<i>(n)</i>	<i>(1500)</i>	<i>(1500)</i>	<i>(1499)</i>
BUA	29	34	42
Skattkammer	10	9	8
Frilager	3	4	4
Andre	7	7	7
Vet ikke / Ingen av disse	59	55	47

Note. Prosentandel av utvalget på 1500 som har hørt om BUA; Svar basert på spørsmålet: «Hvilke av følgende foreninger eller organisasjoner som låner ut gratis utstyr til sport og friluftsliv kjenner du til eller har du hørt om?». ^a Tall hentet fra Penetrace. (2021). Nullpunktsmåling. BUA – Mai 2021. (Rapport). ^b Tall hentet fra Erdvik & Bjørnarå (2022). BUA-nettverkets omdømmeundersøkelse: Resultater fra 2022. (Rapport 10-2022). NORCE Norwegian Reserach Centre.

Av tabell 5 under kan vi se at kjennskapen til BUA varierer noe på tvers av aldersgrupper og kjønn. Generelt synes BUA å være mest kjent i aldersgruppene 30–39 år (50 prosent, en økning fra 39 prosent i 2022), 40–49 år (43 prosent, en svak nedgang fra 44 prosent i 2022) og 50–59 (43 prosent, en økning fra 33 prosent i 2022). BUA er noe mindre kjent i aldersgruppen 18–29 år (39 prosent, en økning fra 35 prosent i 2022) og aldersgruppen 60+ (37 prosent, en økning fra 27 prosent i 2022). Dette kan trolig forklares med at utstyrssentralene er bedre kjent blant barnefamilier, og mindre kjent blant studenter og pensjonister. All den tid utstyrssentralene ofte har et særlig fokus på utlån til barn, unge og deres familier kan dette være et tegn på at BUA når frem til sine hovedmålgrupper for utstyrssentralenes tilbud.

Tabell 5.

Forskjeller i hjulpet kjennskap for 2023 etter alder og kjønn (flere valg mulig, i prosent, N=1500)

	Alder ^a					Kjønn ^b	
	18-29	30-39	40-49	50-59	60+	Mann	Kvinne
<i>(n)</i>	<i>(285)</i>	<i>(262)</i>	<i>(245)</i>	<i>(252)</i>	<i>(454)</i>	<i>(752)</i>	<i>(748)</i>
BUA	39	50	43	43	37	34	50
Skattkammer	9	7	13	13	4	8	9
Frilager	4	5	5	5	3	5	4
Andre	6	5	4	8	8	6	7
Vet ikke / Ingen av disse	50	41	42	42	55	55	40

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvilke av følgende foreninger eller organisasjoner som låner ut gratis utstyr til sport og friluftsliv kjenner du til eller har du hørt om?». ^a Prosentandel innenfor hver alderskategori som har hørt om BUA; ^b Prosentandel blant kvinner/menn som har hørt om BUA.

I år som i fjor viser også resultatene at den hjelpne kjennskapen til BUA er større blant kvinner enn menn (50 prosent vs. 34 prosent). Det siste året har kjennskapen til BUA økt mest blant kvinner. Ser vi derimot på den samlede utviklingen for begge kjønn for perioden

fra 2021 til 2023, ser vi at kjennskapen til BUA har økt relativt likt blant kvinner og menn, med 15 prosent for kvinner (fra 35 prosent i 2021 til 38 prosent i 2022 og videre til 50 prosent i 2023) og 12 prosent for menn (fra 22 prosent i 2021 til 31 prosent i 2022 til 34 prosent i 2023; Penetrace, 2021).

Som vist i tabell 6 er BUA noe mer kjent i gruppen med hjemmeboende barn, og også noe mer kjent i gruppen med lav inntekt (under 315 000 NOK i brutto husholdningsinntekt per år). Når vi ser på økningen i kjennskap til BUA er denne for perioden fra 2022 til 2023 større blant husholdninger uten hjemmeboende barn (8 prosent) sammenlignet med husholdninger med barn (4 prosent).

Tabell 6.

Andel som har hørt om BUA (hjulpet kjennskap) etter familiesituasjon, inntekt og geografi (n=627–628)

	2022		2023	
	%	(n)	%	(n)
Hjemmeboende barn^a				
Ja	48	(157)	52	(193)
Nei	30	(356)	38	(429)
Inntekt^b				
Under kr 315 000			32,3	(32)
315 000 – 400 000 kr			41,0	(32)
400 001 -500 000 kr			47,0	(55)
500 001 – 700 000 kr			38,2	(97)
700 001 -900 000 kr			44,8	(91)
Mer enn 900 000 kr			46,0	(216)
Ønsker ikke å svare			37,1	(104)
Bostedsfylke^c				
Oslo			49,5	(98)
Rogaland			11,9	(16)
Møre og Romsdal			39,1	(27)
Nordland			61,8	(42)
Viken			43,7	(146)
Innlandet			66,9	(81)
Vestfold og Telemark			15,9	(17)
Agder			56,1	(55)
Vestland			46,8	(80)
Trøndelag			42,6	(58)
Troms og Finnmark			12,1	(8)

Note. Svar basert på spørsmålene: «Hvilke av følgende foreninger eller organisasjoner som låner ut gratis utstyr til sport og friluftsliv kjenner du til eller har du hørt om?». ^a Andel respondenter med og uten barn som har hørt om BUA; ^b Andel i hver inntektskategori som har hørt om BUA; ^c Andel respondenter i ulike bostedsfylker som har hørt om BUA. *n* hjemmeboende barn = 627; *n* inntekt = 627; *n* fylke = 628.

For øvrig synes kjennskapen til BUA å være relativt jevnt fordelt i befolkningen, uavhengig av inntekt. Når kjennskap til BUA brytes ned på ulike inntektskategorier blir antall respondenter (n) i hver kategori svært lav, slik at den prosentvise endringen fra 2022 til 2023 ikke nødvendigvis gir det beste bildet av utviklingen (en nedgang på én respondent i kategorien «under 315 000» gir en prosentvis nedgang på 8,7 prosent). Vi har derfor valgt å ikke presentere disse tallene opp mot hverandre i tabell 6. Hva gjelder kjennskap til BUA i landets ulike fylker er BUA mest kjent i Innlandet, Nordland og Agder (henholdsvis 67, 62 og 56 prosent), etterfulgt av Oslo, Vestland, Viken, Trøndelag og Møre og Romsdal (39–50 prosent). BUA er mindre kjent i Vestfold og Telemark (16 prosent) og minst kjent i Troms og Finnmark og i Rogaland (begge 12 prosent).

Bruk av BUAs tilbud

I dette avsnittet vil vi se nærmere på andelen som oppgir å kjenne BUA og som faktisk har benyttet seg av dette tilbudet. Vi vil også se nærmere på bruken av BUA fordelt på alder og kjønn, samt bruksfrekvensen blant dem som har lånt utstyr hos BUA og de andre aktørene.

Bruk av BUA

Totalt ti prosent av befolkningen har brukt BUA det siste året. Blant dem som kjenner til BUA har omlag én av fire benyttet seg av tilbudet.

Når vi tar utgangspunkt i befolkningen som helhet tyder datamaterialet på at om lag ti prosent har benyttet seg av BUAs tilbud om gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv det siste året. Dette er en økning på tre prosent fra 2022. Sammenlignbare tall for Skattkammer og Frilager viser en bruk på henholdsvis 2 prosent og 1 og 0,4 prosent for 2022 og 2023 (se tabell 7).

Tabell 7.

Andel (%) av befolkningen som har brukt de ulike utstysrordningene det siste året (N=1500)

	BUA			Skattkammer			Frilager		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
<i>(n)</i>	<i>(61)</i>	<i>(97)</i>	<i>(144)</i>	<i>(16)</i>	<i>(25)</i>	<i>(32)</i>	<i>(2)</i>	<i>(14)</i>	<i>(7)</i>
%	4 ^a	7	10	1 ^a	2	2	0,1 ^a	1	0,4

Note. Svar basert på spørsmålet: «Har du eller noen i din familie lånt gratis sports- og friluftsutstyr av følgende i løpet av det siste året?». Tall for 2021 er beregnet basert på tall rapportert i Penetrace. (2021). Nullpunktsmåling. BUA – Mai 2021. (Rapport).

Som vi så i avsnittet om kjennskap er det imidlertid en stor del av befolkningen som ikke er kjent med tilbudet om utlån av utstyr til sport og friluftsliv hos BUA og andre aktører. De som ikke kjenner BUAs tilbud kan selvfølgelig heller ikke benytte seg av det. Det vil derfor være interessant å se nærmere på hvor stor andel av respondentene som oppgir at de kjenner BUAs tilbud, som faktisk også har benyttet seg av dette siste året (se tabell 8 under).

Tabell 8.

Andel (%) som har lånt utstyr siste år blant dem som kjenner til utstyrsordningene (n 706–816)

	BUA			Skattkammer			Frilager		
	2021 ^a	2022	2023	2021 ^a	2022	2023	2021 ^a	2022	2023
(n)	(432)	(517)	(627)	(147)	(137)	(126)	(38)	(52)	(63)
Ja	14	19	23	11	18	26	5	28	10
Nei	83	79	75	88	79	74	90	68	86
Vet ikke	3	3	2	2	3	1	5	5	4

Note. Svar basert på spørsmålet: «Har du eller noen i din familie lånt gratis sports- og friluftsutstyr av følgende i løpet av det siste året?». Tabellen er basert på svarene til dem som rapporterer at de kjenner til hver ordning. ^aTall for 2021 er hentet fra Penetrace. (2021). Nullpunktsmåling. BUA – Mai 2021. (Rapport). n 2022 = 706; n 2023 = 816.

Hvis vi ser nærmere på gruppene av respondenter som oppgir at de kjenner til de ulike ordningene, ser vi at 23 prosent av dem som kjenner til BUA har lånt utstyr det siste året, noe som er en økning fra 19 prosent i 2022 og 14 prosent i 2021. For Skattkammer og Frilager er andelen som har lånt fra deres utstyrssentraler henholdsvis 26 prosent (en økning fra 18 prosent i 2022 og 11 prosent i 2021) og 10 prosent (en nedgang fra 28 prosent i 2022, men likevel en økning fra 5 prosent i 2021). Sammenlignet med undersøkelsen i 2021 har både BUA, Skattkammer og Frilager hatt en økning i bruk. Bruken av BUA har økt med 9 prosent siden 2021, mens Skattkammer har økt med 15 prosent siden 2021. Hva gjelder Frilager har andelen som benytter seg av deres tilbud økt med 5 prosent siden 2021. Antallet respondenter som kjenner til og har brukt Frilager er imidlertid lavt (kun 63 i årets undersøkelse). Den lave svarbasen kan være med på å forklare den store svingningen i andel låntakere i perioden 2021 til 2023, og illustrerer viktigheten av at man er varsom med å konkludere hva gjelder veksten i andelen som både kjenner til og benytter seg av Frilager.

Bruk av BUA fordelt på alder og kjønn

BUA er mer kjent blant kvinner enn menn. Blant dem som kjenner til BUAs tilbud er det imidlertid en større andel menn enn kvinner som låner utstyr

Det er flest fra den yngste aldersgruppen (18-29 år) som har lånt utstyr hos BUA, og en større andel menn enn kvinner kjenner til og benytter seg av BUAs tilbud (se tabell 9). Mens 50 prosent av kvinnene og 34 prosent av mennene kjente til BUAs tilbud (hjulpet kunnskap), hadde henholdsvis 22 og 25 prosent av disse kvinnene og mennene benyttet seg av BUAs tilbud. Med andre ord ser det ut til at utstyrsordningene er mest kjent blant kvinner, samtidig som menn som kjenner til ordningen har større sannsynlighet for å ta ordningen i bruk.

Tabell 9.

Bruk av BUA siste år på tvers av alder og kjønn (i prosent, n=517)

	Totalt	Alder					Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50-59	60+	Mann	Kvinne
(n)	(627)	(112)	(130)	(105)	(110)	(170)	(252)	(374)
Ja	23	41	19	31	16	14	25	22
Nei	75	54	79	68	84	84	72	77
Vet ikke	2	5	2	1	1	2	4	1
Totalt	627	100	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Har du eller noen i din familie lånt gratis sports- og friluftsutstyr av følgende i løpet av det siste året?». Tabellen er basert på svarene til dem som rapporterer at de kjenner til hver ordning.

Bruksfrekvens

De fleste har lånt utstyr én til tre ganger, men andelen som har lånt mer enn 5 ganger øker

På spørsmål om hvor mange ganger respondentene hadde benyttet seg av tilbudet til BUA og de andre aktørene det siste året, svarte majoriteten (44 prosent) at de hadde benyttet seg av BUAs tilbud en gang, mens 31 prosent hadde benyttet seg av BUA to til tre ganger (se tabell 10). Fem prosent av låntakerne hadde benyttet seg av BUA fire til fem ganger, mens ni prosent hadde benyttet tilbudet mer enn fem ganger. Mønsteret for utlånsfrekvens blant de tre aktørene er forholdsvis likt. Mens andelen av låntakere som har lånt hos BUA 1 gang, 2-3 ganger, eller 4-5 ganger det siste året synes å være ganske stabil, ser vi en økning i andelen som har brukt BUA mer enn 5 ganger det siste året. BUA synes dermed å ha en noe mer positiv utvikling sammenlignet med de to andre utlånsaktørene. Antallet respondenter er imidlertid svært lavt, særlig for Frilager, ettersom bare 7 personer oppga at de, eller noen i familien deres, har lånt utstyr det siste året. Antallet respondenter som har brukt Skattkammer er også noe lavt, slik at estimatene for Skattkammer og Frilager vil være forbundet med en viss usikkerhet.

Tabell 10.

Frekvens av utlån fra BUA, Skattkammer og Frilager siste år (i prosent, n=136–183)

	BUA		Skattkammer		Frilager	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
(n)	(97)	(144)	(25)	(32)	(14)	(7)
1 gang	43	44	34	58	31	54
2-3 ganger	36	31	31	12	28	14
4-5 ganger	7	5	15	11	–	9
Mer enn 5 ganger	3	9	11	0	18	0
Vet ikke	12	11	9	19	23	23
Totalt	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Har du eller noen i din familie lånt gratis sports- og friluftsutstyr av følgende i løpet av det siste året?». Tabellen er basert på svarene til dem som rapporterer at de har brukt utstyrsordningen minst en gang det siste året. n 2022 = 136; n 2023 = 183.

Inntrykk, omdømme og anbefaling av BUA til andre

BUA fortsetter å styrke sitt omdømme i befolkningen: totalinntrykket av BUA er svært godt og mange vil anbefale BUA til venner og familie

I spørreskjemaet ble respondentene bedt om å oppgi hvilket totalinntrykk de hadde av BUA på en skala fra 1 (svært dårlig) til 7 (svært godt). Blant de som kjenner til BUA rapporterer 74 prosent at de har et *noe godt, godt* eller *svært godt* inntrykk av BUA (svarkategoriene 5, 6 eller 7; se tabell 11 under). Andelen som har et godt inntrykk av BUA har økt fra 59 prosent i 2021 til 69 prosent i 2022, og videre til 74 prosent i årets undersøkelse. Totalinntrykket til BUA har dermed styrket seg fem prosent siden 2022 og totalt 15 prosent siden 2021. Dette tyder med andre ord på en positiv utvikling der stadig flere låntakere rapporterer et positivt totalinntrykk av BUA. Samtidig synker andelen respondenter som har et dårlig inntrykk av BUA ytterligere, fra to prosent i 2022 til en prosent i 2023. Blant denne prosenten svarte alle svaralternativ 3, det vil si at de hadde et *noe dårlig* inntrykk av BUA. Om lag 5 prosent velger svaralternativ 4 som er «midt på skalaen». En femtedel (20 prosent) svarer «vet ikke», en nedgang fra 24 prosent i 2022 og 34 prosent i 2021. Gjennomsnittsverdien på skalaen fra 1 til 7 var på 6,6 mens standardavviket var på 1,1. Dette tyder på at BUAs omdømme er meget godt. I tillegg får BUA gradvis bedre omdømme blant flere låntakere, og det gode totalinntrykket er relativt samstemt i befolkningen.

Tabell 11.

Totalinntrykk av BUA (n=517–627)

	Totalinntrykk	
	2022	2023
Gjennomsnitt	6,6	6,6
Standardavvik	1,2	1,1
1 (Svært dårlig)	–	–
2	1 %	–
3	1 %	1 %
4	5 %	5 %
5	12 %	13 %
6	18 %	21 %
7 (Svært godt)	39 %	40 %
Vet ikke	24 %	20 %
Totalt	100 %	100 %

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvilket totalinntrykk har du av BUA?». Tabellen er basert på svarene til dem som rapporterer at de kjenner til BUA (hjulpert kunnskap). n 2022 = 517; n 2023 = 627.

Tabell 12 og 13 under viser at BUA samlet sett har et svært godt omdømme blant de fleste som har hørt om ordningen, og de fleste vil også anbefale BUA til venner og kjente. I årets undersøkelse svarte 82 prosent (mot 78 prosent i 2022 og 76 prosent i 2021) at de tror BUA har et *noe godt, godt* eller *svært godt* (svarkategoriene 5, 6 eller 7 på skalaen fra 1–7) omdømme blant folk flest. Gjennomsnittsverdien for BUAs omdømme på en skala fra en til syv var 6,4 med et standardavvik på 1,0. Videre svarer 77 prosent (mot 71 prosent i 2022 og 69 prosent i 2021) at de i *noen grad, stor grad* eller *svært stor grad* (svarkategoriene 5, 6 eller 7 på skalaen fra 1–7) vil anbefale BUA til venner og kjente. Her var gjennomsnitt og standardavvik på henholdsvis 6,4 og 1,3. Som for totalinntrykk (tabell 11 over), uttrykker også gjennomsnittet og standardavviket for oppfattelsen av BUAs omdømme og anbefalingen av BUA til venner og kjente en meget høy score med stor grad av enighet i befolkningen (gjennomsnitt og standardavvik på henholdsvis 6,4 og 1,0). På samme måte som i fjorårets undersøkelse tyder dette på at BUA har et godt utgangspunkt for videre positiv utvikling, med fortsatt økt bruk av BUA også i fremtiden.

Tabell 12.

Oppfattelse av BUAs omdømme blant folk flest (n=510–627)

	BUAs omdømme	
	2022	2023
Gjennomsnitt	6,4	6,4
Standardavvik	1,1	1,0
Prosentandel (%)		
1 (Svært dårlig)	–	–
2	0	–
3	1	0
4	6	3
5	14	15
6	27	28
7 (Svært godt)	37	39
Vet ikke	15	14
Totalt	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvilket omdømme tror du BUA har blant folk flest?». Tabellen er basert på svarene til dem som rapporterer at de kjenner til BUA (hjulpert kunnskap). *n* 2022 = 510; *n* 2023 = 627.

Tabell 13.
Anbefaling av BUA til venner og kjente (n=517–627)

	Anbefaling av BUA	
	2022	2023
Gjennomsnitt	6,5	6,4
Standardavvik	1,3	1,3
Prosentandel (%)		
1 (I svært liten grad)	1	1
2	1	0
3	1	1
4	6	6
5	10	14
6	22	23
7 (I svært stor grad)	39	40
Vet ikke	21	16
Totalt	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «I hvilken grad vil du anbefale BUA til venner og kjente?». Tabellen er basert på svarene til dem som rapporterer at de kjenner til BUA (hjulpert kunnskap). n 2022 = 517; n 2023 = 627.

Tilfredshet og fremtidig bruk av BUA

Nesten alle BUAs låntakere uttrykker svært høy tilfredshet med å låne utstyr

Totalt sier 90 prosent av de som har brukt BUA at de var tilfredse (sum av svarkategoriene 5. *noe tilfreds*, 6. *tilfreds* og 7. *svært tilfreds*; se tabell 14 under). Dette er noe lavere enn ved forrige undersøkelse, da andelen tilfredse låntakere var på 95 prosent, og enda litt lavere enn 2021-undersøkelsen der andelen tilfredse låntakere var på 97 prosent. Et mer sammensatt bilde hva gjelder tilfredshet kan reflektere at antallet respondenter i de årlige undersøkelsene øker, fra 62 respondenter i 2021, til 97 respondenter i 2022 og videre til 144 respondenter i årets undersøkelse. Når flere respondenter har erfaring med BUA kan også flere uttale seg om egen tilfredshet knyttet til å låne ved BUA, og en mer sammensatt respondentgruppe kan gi seg utslag i mer sammensatte erfaringer. Når det gjelder gjennomsnittlig score og standardavvik i befolkningen, på en skala fra en til syv, var disse i år på henholdsvis 6,3 og 1,0 for tilfredshet. Dette tyder, i år som i fjor, at tilfredsheten med bruk av BUA er høy, og at enigheten om dette nærmest er unison i befolkningen.

Tabell 14.

Tilfredshet med bruk av BUA (n=97-144)

	Tilfredshet	
	2022	2023
Gjennomsnitt	6,4	6,3
Standardavvik	0,9	1,0
Prosentandel (%)		
1 (Svært lite tilfreds)	–	–
2	–	–
3	1	1
4	3	5
5	15	17
6	23	22
7 (Svært tilfreds)	57	51
Vet ikke	3	5
Totalt	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvor tilfreds var du med BUA da du lånte utstyr av dem?». Tabellen er basert på svarene til dem som rapporterer at de har brukt BUA. *n* 2022 = 97; *n* 2023 = 144.

Blant de som kjenner til – men ikke tidligere har benyttet seg av – BUAs tilbud, rapporterer over halvparten (51 prosent) at de kunne tenke seg å låne utstyr av BUA i fremtiden (summert svarkategoriene 5, 6, og 7; se tabell 15 under). Dette er en økning med fire prosent siden 2022, men én prosent lavere enn andelen fra 2021 (52 prosent).

Tabell 15.

Hvorvidt man kan tenke seg å låne utstyr fra BUA i fremtiden, fordelt på alder og kjønn (i prosent, n=467-469)

	Totalt	Alder					Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50-59	60+	Mann	Kvinne
(n)	(467-469)	(60)	(102)	(70)	(91)	(144)	(181)	(288)
1 (Svært liten grad)	12	5	5	3	10	24	12	12
2	8	8	3	3	7	15	9	7
3	5	8	2	6	4	5	6	5
4	14	15	8	21	13	13	12	15
5	23	23	31	24	26	15	28	20
6	15	23	19	17	15	8	16	15
7 (Svært stor grad)	13	10	22	14	13	7	11	14
Vet ikke	11	7	11	11	11	13	8	13
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «I hvilken grad kunne du tenke deg å låne utstyr fra BUA i fremtiden?». Tabellen er basert på svarene til dem som har hørt om, men ikke brukt BUA. n= 469 (alder) og 467 (kjønn).

I årets undersøkelse spurte vi alle respondentene, uavhengig av deres tidligere kjennskap til og bruk av BUA, om de kunne tenke seg å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden (se tabell 16). Naturlig nok øker andelen som ønsker å benytte seg av tilbudet med kjennskap til og tidligere bruk av BUAs tilbud. Blant dem som har lånt ved BUA tidligere svarer hele 95 prosent at de kunne tenke seg å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden, mens 74 prosent av dem som har hørt om BUA tidligere svarer det samme. Det er også interessant å se at hele 49 prosent av dem som ikke har hørt om BUA tidligere svarer at de i fremtiden kunne tenke seg å låne sports- og friluftsutstyr. Dette viser at det finnes et betydelig potensiale for økt bruk av ordninger for utlån av sports- og friluftsutstyr dersom disse ordningene blir mer kjent i befolkningen.

Tabell 16.

Hvem kan tenke seg å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden, etter kjennskap til BUA (i prosent)

	Kan tenke seg å låne i fremtiden		
	Ikke hørt om BUA	Hørt om BUA	Lånt ved BUA
(n)	(873)	(483)	(144)
Ja	49	74	95
Nei	51	26	5
	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Kunne du tenke deg å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden?».

Som i fjorårets undersøkelse så vi også nærmere på den som har hørt om, men ikke brukt, BUA, og deres innstilling til å låne utstyr fra BUA i fremtiden (se tabell 17). Her ser vi en 4 prosents økning i andelen som stiller seg positive til å låne fra BUA.

Tabell 17.

Hvorvidt man kan tenke seg å låne utstyr fra BUA i fremtiden, blant dem som har hørt om, men ikke brukt BUA (tall i prosent for 2022 og 2023, n=406–469)

	Totalt	
	2022	2023
(n)	(406)	(467–469)
Nei Svaralternativ 1 (i svært liten grad) til 3	28	25
Hverken eller Svaralternativ 4	14	14
Ja Svaralternativ 5 til 7 (i svært stor grad)	47	51
Vet ikke	12	11
Totalt	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «I hvilken grad kunne du tenke deg å låne utstyr fra BUA i fremtiden?». Tabellen er basert på svarene til dem som har hørt om, men ikke brukt BUA.

Som vist i tabell 18 er det særlig mange respondenter i aldersgruppen 30–39 som er positive til å låne fra BUA (72 prosent), men det er også mange som ønsker å låne i aldersgruppene 18–29, 40–49, og 50–59 år (med henholdsvis 56, 55 og 54 prosent). Med hensyn til kjønn ser vi at menn i større grad enn kvinner tar stilling til om de ønsker å låne utstyr fra BUA i fremtiden. Her ser vi at flere menn svare at de *ikke ønsker* å låne fra BUA (27 prosent menn vs. 24 prosent kvinner), samtidig som menn også er mer tilbøyelige til å rapportere at de *ønsker* å låne fra BUA (55 prosent menn vs. 49 prosent kvinner). Sammenlignet med menn uttrykker kvinner mer usikkerhet rundt fremtidig lån ved BUA, da 15 prosent kvinner vs. 12 prosent menn svarer «*hverken eller*», mens 13 prosent kvinner vs. 8 prosent menn svarer «*vet ikke*».

Tabell 18.

Hvorvidt man kan tenke seg å låne utstyr fra BUA i fremtiden, fordelt på alder og kjønn – blant dem som har hørt om, men ikke brukt BUA (i prosent, n=467–469)

	Alder					Kjønn	
	18-29	30-39	40-49	50-59	60+	Mann	Kvinne
(n)	(60)	(102)	(70)	(91)	(144)	(181)	(288)
Nei Svaralternativ 1 (i svært liten grad) til 3	21	10	12	21	44	27	24
Hverken eller Svaralternativ 4	15	8	21	13	13	12	15
Ja Svaralternativ 5 til 7 (i svært stor grad)	56	72	55	54	30	55	49
Vet ikke	7	11	11	11	13	8	13
Totalt	100	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «I hvilken grad kunne du tenke deg å låne utstyr fra BUA i fremtiden?». Tabellen er basert på svarene til dem som har hørt om, men ikke brukt BUA. n = 469 (alder) og 467 (kjønn).

Hvis vi ser nærmere på gruppen som rapporterer at de kunne tenke seg å låne utstyr fra BUA i fremtiden (se tabell 19 ser vi at denne i større grad består av personer i aldersgruppene 18 til 59 år, mens det i aldersgruppen 60+er forholdsvis flere som rapporterer at de ikke kunne tenke seg å låne i fremtiden. Når vi sammenligner med tall fra forårets undersøkelse er det interessant å se at andelen som *ønsker* å låne er økende for aldersgruppen 30-39 (øker med 5 prosent) og 50-59 (øker med 15 prosent), og vi ser en tilsvarende reduksjon i andelen som ikke ønsker å låne i disse alderskategoriene. For de øvrige alderskategoriene synes utviklingen å være ganske stabil. Til tross for at andelen som ønsker å låne i aldersgruppen 18-29 er stabil ser vi imidlertid en økning på 6 prosent i andelen som *ikke ønsker* å låne i denne alderskategorien. Dette følger av at færre har svart «vet ikke», og at flere unge dermed har tatt stilling til dette spørsmålet i årets undersøkelse. Lignende tall ser vi også for aldersgruppen 40-49 år, i form av 5 prosent reduksjon i andelen som svarer «vet ikke», en økning på fire prosent i andelen som *ikke ønsker* å låne, og en økning på en prosent i andelen som *ønsker* å låne.

Tabell 19.

Hvorvidt man kan tenke seg å låne utstyr fra BUA i fremtiden, tall for 2022 og 2023, fordelt på alder (i prosent, n=406–469)

	18-29 år		30-39 år		40-49 år		50-59 år		60+ år	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
<i>(n)</i>	(64)	(60)	(85)	(102)	(74)	(71)	(73)	(92)	(142)	(142)
Ønsker å låne^a	56	57	67	72	54	55	40	55	30	30
Ønsker ikke å låne^a	31	37	22	18	30	34	52	34	57	57
Vet ikke	13	7	11	11	16	11	8	11	13 %	13
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «I hvilken grad kunne du tenke deg å låne utstyr fra BUA i fremtiden?». Tabellen er basert på svarene til dem som har hørt om, men ikke brukt BUA. ^a Svaralternativ 1 (i svært liten grad), 2, 3 og 4 er kodet om til «*ønsker ikke å låne*», mens svaralternativ 5, 6, og 7 (i svært stor grad) er kodet om til «*ønsker å låne*». n 2022 = 406; n 2023= 469.

Videre ser vi av tabell 20 at menn er mer tilbøyelige til å rapportere at de ønsker å låne fra BUA sammenlignet med kvinner (55 mot 49 prosent), og at økningen i andelen som ønsker å låne fra BUA i årets undersøkelse også er større blant menn enn kvinner (8 mot 4 prosent).

Tabell 20.

Hvorvidt man kan tenke seg å låne utstyr fra BUA i fremtiden, tall for 2022 og 2023, fordelt på kjønn (i prosent, n=406–467)

	Kjønn			
	Menn		Kvinner	
	2022	2023	2022	2023
<i>(n)</i>	<i>(179)</i>	<i>(181)</i>	<i>(227)</i>	<i>(288)</i>
Ønsker å låne	47	55	45	49
Ønsker ikke å låne	43	38	42	38
Vet ikke	10	8	13	13
	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «I hvilken grad kunne du tenke deg å låne utstyr fra BUA i fremtiden?». Tabellen er basert på svarene til dem som har hørt om, men ikke brukt BUA. ^a Svaralternativ 1 (i svært liten grad), 2, 3 og 4 er kodet om til «ønsker ikke å låne», mens svaralternativ 5, 6, og 7 (i svært stor grad) er kodet om til «ønsker å låne». n 2022 = 406; n 2023 = 467.

Hvorfor brukes ikke ordningen mer?

For å forstå bedre hvorfor noen respondenter ikke kunne tenke seg å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden ba vi de aktuelle respondentene ta stilling til begrunnelsene i påstandene listet opp i tabell 21. Vi valgte å se besvarelse opp mot den enkelte respondentens kjennskap til og bruk av BUA, og bryter derfor ned besvarelsene i de tre respondentkategoriene «ikke hørt om BUA», «hørt om BUA» og «lånt ved BUA».

For sistnevnte kategori, de som tidligere har lånt ved BUA, var det imidlertid kun syv respondenter som rapporterte at de ikke kunne tenke seg å låne fra BUA i fremtiden. Dette er et lavt tall, som reflekterer at brukerne av BUA i stor grad er fornøyde med tilbudet og ønsker å benytte seg av dette videre. Disse respondentene begrunner beslutningen om ikke å låne mer fra BUA med praktiske utfordringer knyttet til lån, at utstyret stort sett er utlånt, samt andre årsaker, for eksempel at de har eget utstyr. Med bakgrunn i den lave svarbasen bør man imidlertid være varsom med å vektlegge tallene for denne gruppen for mye.

Blant dem som har hørt om BUA er den vanligste årsaken til ikke å ønske å låne utstyr at man mener tilbudet bør forbeholdes de med dårlig råd (29 prosent), samt at det er lettere å kjøpe utstyret selv (25 prosent). Åtte prosent i denne gruppen melder også om at det er praktisk utfordrende å låne. I tillegg krysser halvparten av respondentene av for at andre årsaker er viktige, som for eksempel at de eier eget eller ikke har behov for utstyr, at de låner av familie/venner ved behov eller at de er for gamle og/eller syke til å delta.

Det samme mønsteret tegner seg også for respondentene i gruppen som ikke har hørt om BUA tidligere, der 32 prosent mener tilbudet bør forbeholdes de med dårlig råd, 28 prosent mener det er lettere å kjøpe utstyret selv, og 13 prosent mener det er praktisk utfordrende å låne. Også blant disse respondentene oppgir mange andre årsaker til at de ikke kunne tenke seg å låne, med lignende besvarelser som ovenfor, hovedsakelig relatert til at man disponerer eget utstyr, ønsker å eie og ta vare på utstyret man skal bruke selv, at man ikke har interesse/behov for utstyr, eller begrensninger relatert til alder og sykdom.

Tabell 21.

Årsaker til at respondenter ikke kunne tenke seg å låne, etter kjennskap til BUA (i prosent, flere valg mulig)

	Totalt	Ikke hørt om BUA	Hørt om BUA	Lånt ved BUA
(n)	(583)	(449)	(127)	(7-8)
Det er lettere å kjøpe^a	27	28	25	0
Bør forbeholdes de med dårlig råd^b	31	32	29	14
Det er flaut å låne^c	2	1	2	0
Det er praktisk utfordrende å låne^d	12	13	8	38
Utstyret er stort sett utlånt^e	3	3	2	50
Annet	42	39	50	38

Note. Andelen som svarer ja på de ulike svaralternativene relatert til spørsmålet: «Du svarte at du ikke kunne tenke deg å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden. Hva er årsakene til dette?». ^a «Fordi det er lettere å kjøpe eget utstyr»; ^b «Fordi gratis utlån av sports- og friluftsutstyr bør forbeholdes dem som ikke har råd til eget utstyr»; ^c «Fordi det er flaut å låne sports- og friluftsutstyr – dette tilbudet er for de med dårlig råd»; ^d «Fordi det er praktisk utfordrende å låne sports- og friluftsutstyr (lange avstander, transport, åpningstider, lånesystem el.)»; ^e «Utstyr jeg ønsker å låne er stort sett utlånt når jeg ønsker å låne».

Viktige faktorer for fremtidig utstyrlån

I årets undersøkelse ble alle respondentene, uavhengig av deres tidligere kjennskap og bruk av BUA, bedt om å ta stilling til ulike faktorer som etter deres mening var viktige dersom de skulle benytte seg av tilbudet om å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden. Her fikk respondentene mulighet til å krysse av for alle alternativene de anså som relevante (se tabell 22).

Når vi ser på det totale utvalget er det nettreservasjon, oversikt over utstyret på nett og bedre markedsføring som fremheves flest ganger. Dette reflekterer imidlertid at det er store forskjeller i antallet respondenter som ikke har tidligere erfaring med lån hos BUA sammenlignet med de som har lånt tidligere. For å få en forståelse av hvilke faktorer som kan være viktige både for å rekruttere og for å beholde låntakere, er det derfor viktig å se nærmere på besvarelsen til disse respondentgruppene hver for seg. Som for en del andre spørsmål har vi derfor valgt å undersøke besvarelsene for de som ikke tidligere har hørt om BUA, de som har hørt om BUA og de som har lånt ved BUA hver for seg.

Tabell 22

Hva vil være viktig for deg dersom du skulle benytte deg av tilbudet om å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden? (i prosent, flere valg mulig)

	Totalt (932)	Ikke hørt om BUA (873)	Hørt om BUA (482)	Lånt ved BUA (144)
(n)				
Bedre markedsføring ^a	38	49	22	24
Bedre åpningstider ettermiddag/kveld ^b	19	11	23	49
Bedre åpningstider i ferier ^c	11	7	13	27
Åpent flere ukedager ^d	15	11	15	37
Annen fysisk plassering ^e	8	7	7	13
Oversikt over utstyret på nett ^f	50	45	61	48
Nettreservasjon ^g	45	39	54	49
Annen type utstyr ^h	4	3	5	8
Lengre utlånstid ⁱ	18	13	21	39
Påvirke utstyrstilbudet ^j	5	4	5	10
Informasjon på flere språk ^k	6	5	8	6
Mer utstyr i størrelsene jeg ønsker ^l	6	4	6	19
Annet	13	16	11	1

Note. Andelen som svarer ja på de ulike svaralternativene relatert til spørsmålet: «Hva vil være viktig for deg dersom du skulle benytte deg av tilbudet om å låne sports- og friluftsutstyr i fremtiden?». ^a «Bedre markedsføring/informasjon om tilbudet – jeg visste ikke at tilbudet fantes»; ^b «Bedre åpningstider ettermiddag/kveld»; ^c «Bedre åpningstider i ferier»; ^d «Åpent flere dager i løpet av en vanlig uke»; ^e «Annen fysisk plassering»; ^f «Oversikt over utstyret på nett»; ^g «Mulighet til å reservere utstyr på nett i forkant»; ^h «Annen type utstyr»; ⁱ «Mulighet til å låne over lenger tid»; ^j «Bedre mulighet til å påvirke utstyrstilbudet»; ^k «Informasjon om tilbudet om gratis utlån av sports- og friluftsutstyr på flere språk»; ^l «Mer utstyr i størrelsene jeg ønsker å låne – jeg opplever ofte at det er tomt når jeg ønsker å låne».

Blant dem som tidligere har lånt ved BUA var de viktigste forbedringspunktene bedre åpningstider ettermiddag og kveld, samt oversikt over utstyret på nett og mulighet for

nettreservasjon. Om lag halvparten av de tidligere låntakerne ønsket seg sistnevnte, mens omtrent 40 prosent av de tidligere låntakerne ønsket seg lengre utlånstid og åpent tilbud flere ukedager.

Blant de som tidligere hadde hørt om, men ikke benyttet seg av, BUAs tilbud er det flest som fremhever oversikt over utstyret på nett og mulighet for nettreservasjon (50-60 prosent). Under «annet» beskriver respondentene hovedsakelig at de ikke trenger, eller ønsker å låne, utstyr. Men noen etterlyser også bedre markedsføring og tilbud i nærområdet.

For respondentene som aldri tidligere har hørt om BUA, er det ikke unaturlig at bedre markedsføring av ordningen er det som fremheves oftest, etterfulgt av oversikt over utstyret på nett og mulighet for nettreservasjon. Under «annet» fremheves hovedsakelig manglende behov/interesse for aktivitet og utstyr, samt begrensende faktorer som alder og sykdom, i tillegg til muligheten til å prøve ut nye aktiviteter man vanligvis ikke bedriver, samt at man ønsker tilbud i alle kommuner. Noen ønsker også mulighet til å betale for å låne, altså å kunne leie utstyr. Noen respondenter driver også med aktiviteter som jakt og skyting, der det ikke er noe alternativ å benytte seg av den lokale utstyrssentralen.

Selvrapportert betydning av BUA for fysisk aktivitetsnivå og innkjøp av utstyr

Fire av ti låntakerne opplever at BUAs tilbud bidrar til å øke deres aktivitetsnivå

Ved årets undersøkelse rapporterte 43 prosent av de 144 respondentene som hadde brukt BUA at BUA hadde bidratt til en økning i deres fysiske aktivitetsnivå (sum av svaralternativ 5, 6 og 7 i tabell 23, under). Ved undersøkelsene i 2021 og 2022 var denne andelen henholdsvis 44 prosent (av 62 respondenter) og 37 prosent (av 97 respondenter). Svarbasen på mellom 62 og 144 besvarelser er fremdeles relativt lav, men en forholdsvis lik andel fra år til år styrker troverdigheten til at disse tallene gir et gyldig bilde av den selvopplevde betydningen av BUA blant låntakerne. I år som i fjor er det grunn til å tro at lavfrekvent bruk av BUA, som er det mest vanlige blant låntakerne (de fleste har lånt kun 1 eller 2–3 ganger det siste året), bidrar til at ordningen oppleves å ha en mer begrenset betydning for den enkeltes fysiske aktivitetsnivå.

Tabell 23.

Selvopplevd betydning av BUAs tilbud for økning i eget fysiske aktivitetsnivå (i prosent)

	Betydning for fysisk aktivitetsnivå	
	2022	2023
(n)	(97)	(144)
1 (Svært liten grad)	20	23,6
2	10	9,4
3	11	6,2
4	18	12,2
5	13	21,2
6	3	6,3
7 (Svært stor grad)	21	15,3
Vet ikke	3	5,8
Totalt	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «I hvilken grad har BUA bidratt til at du har blitt mer aktiv?». Tabellen er basert på svarene til de som har brukt BUA.

Majoriteten av låntakerne ville ikke ha kjøpt utstyret selv, dersom de ikke kunne lånt det fra BUA

Blant de som har brukt BUA, er det 55 prosent som sier at de ikke ville ha kjøpt det samme utstyret dersom de ikke hadde hatt mulighet til å låne det (se tabell 24). Dette er en nedgang fra 2021 og 2022 der henholdsvis 58 og 57 prosent svarte det samme.

Nedgangen vi i fjorårets undersøkelse så i antallet som rapporterer at de kanskje eller helt sikkert ville ha kjøpt utstyret selv synes å ha snudd noe, og 27 prosent av låntakerne er i dag åpne for å kjøpe utstyret selv. Tallet er likevel noe lavere enn i 2021, da 31 prosent svarte det samme.

Når over halvparten (55 prosent) av låntakerne rapporterer at de ikke ville ha kjøpt utstyret selv om de ikke kunne lånt det ved BUA, indikerer dette at BUA kan bidra til tilgjengeliggjøre aktiviteter for personer som ellers ikke ville hatt mulighet til å delta. Samtidig gir andelen på 27 prosent som ville kjøpt utstyret dersom de ikke kunne låne ved BUA en indikasjon på at BUA også kan bidra til redusert personlig forbruk knyttet til kjøp av utstyr. Slik sett kan det se ut til at BUAs sosiale bidrag, representert ved inkludering av flere mennesker i aktivitet, er noe større enn BUAs bidrag i miljøsammenheng, knyttet til redusert forbruk.

Tabell 24.

Andel som ville kjøpt utstyret selv hvis de ikke kunne lånt hos BUA (i prosent)

	Ville kjøpt utstyr		
	2021	2022	2023
<i>(n)</i>	<i>(62)</i>	<i>(97)</i>	<i>(144)</i>
Ja, helt sikkert	7	7	8
Ja, kanskje	31	24	27
Nei, ville ikke kjøpt utstyret	58	57	55
Vet ikke	5	11	11
Totalt	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Dersom du ikke kunne ha lånt utstyr fra BUA forrige gang du gjorde det, ville du kjøpt det samme utstyret i stedet?». Tabellen er basert på svarene til dem som har brukt BUA.

Nesten to tredjedeler av låntakerne forteller at det ville vært for dyrt å delta på fritidsaktiviteter hvis det ikke hadde vært for BUAs tilbud

Videre ser vi at hele 61 prosent av respondentene som lånte ved BUA rapporterte at det ville vært for dyrt å delta på fritidsaktiviteter hvis det ikke hadde vært for BUAs tilbud (sum av svaralternativ 5, 6 og 7 i tabell 25, under). Dette er en økning fra 52 prosent i 2022 og 53 prosent i 2021. Tallet på antall respondenter som bekrefter at BUA har betydning for deres fritidsdeltakelse kan reflektere den nye dyrtiden vi beveger oss seg inn i, og at BUA i denne tiden utgjør et viktig bidrag i arbeidet for å inkludere flere i fritidsaktivitet.

Tabell 25.

Andel som rapporterer at det ville være for dyrt å delta på fritidsaktiviteter uten BUAs tilbud (i prosent, n=97–144)

	For dyr fritidsaktivitet		
	2021	2022	2023
<i>(n)</i>	<i>(62)</i>	<i>(97)</i>	<i>(144)</i>
1 (Helt uenig)	16	12	7
2	8	3	7
3	5	9	6
4	18	17	16
5	19	17	19
6	16	11	19
7 (Helt enig)	18	24	23
Vet ikke	–	7	3
Totalt	100	100	100

Note. Svar basert på påstanden: «Dersom jeg/vi ikke kunne låne utstyr i BUA, ville det ha vært for dyrt å delta på fritidsaktiviteter». Tabellen er basert på svarene til dem som har brukt BUA.

Tabell 26 under viser dessuten at 74 prosent av respondentene rapporterer at BUAs tilbud har gitt dem mulighet til å teste ut nye aktiviteter. Dette er en økning fra 71 prosent i 2021 og 63 prosent i 2022. At en så stor andel av låntakerne opplever at BUAs tilbud gir dem muligheter til å teste ut nye aktiviteter er positivt både helsemessig og sosialt, sett fra et folkehelse- og inkluderingsperspektiv.

Tabell 26.

Andel som rapporterer at BUAs tilbud har gitt dem mulighet til å teste ut nye aktiviteter (i prosent, n=97–144)

	Teste nye aktiviteter		
	2021	2022	2023
<i>(n)</i>	<i>(62)</i>	<i>(97)</i>	<i>(144)</i>
1 (Helt uenig)	5	2	2
2	2	3	6
3	3	8	4
4	16	18	11
5	10	21	16
6	19	8	21
7 (Helt enig)	42	34	37
Vet ikke	3	5	4
Totalt	100	100	100

Note. Svar basert på påstanden: «BUA har gjort det mulig for meg/min familie å teste nye aktiviteter». Tabellen er basert på svarene til dem som har brukt BUA.

Hvem er låntakerne ved BUA?

BUA når i større grad ut til innbyggere som er født og oppvokst utenfor Norge, de som har lavere inntekt, og de som er medlem i et idrettslag eller en friluftsansjon.

Hvis vi ser nærmere på dem som har brukt BUA er det flere som er medlem i et idrettslag eller en friluftsansjon enn i befolkningen for øvrig (45 vs. 31 prosent; se tabell 27 under). Samtidig oppgir majoriteten av dem som har brukt BUA at de ikke er medlemmer i et idrettslag eller en friluftsansjon (52 prosent). Det er med andre ord større sannsynlighet for å ha lånt hos BUA dersom man har medlemskap i et idrettslag eller en friluftsansjon.

Tabell 27.

Andel som er medlem i idrettslag/ friluftsansjon blant respondenter med ulik kjennskap til og bruk av BUA (i prosent, N=1500)

	Totalt	Verken hørt om eller brukt BUA	Hørt om, men ikke brukt, BUA	Har brukt BUA
(n)	<i>(1500)</i>	<i>(874)</i>	<i>(482)</i>	<i>(144)</i>
Ja	31	26	35	45
Nei	68	73	65	52
Vet ikke	1	1	1	3
Totalt	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Er du medlem av et idrettslag eller en friluftsansjon?».

Hvis vi ser nærmere på det fysiske aktivitetsnivået blant dem som ikke har hørt om BUA, dem som har hørt om, men ikke brukt BUA og dem som har brukt BUA ser vi relativt små forskjeller (se tabell 28 under). Med hensyn til fysisk aktivitetsnivå ser det dermed ut til at låntakerne ved BUA ikke skiller seg vesentlig fra den generelle befolkningen, det vil si at de er aktive ca. en gang i uken eller mer.

Tabell 28.

Kjennskap til og bruk av BUA etter fysisk aktivitetsnivå (i prosent, N=1500)

	Totalt	Ikke hørt om BUA	Hørt om, men ikke brukt, BUA	Har brukt BUA
<i>(n)</i>	<i>(1500)</i>	<i>(873)</i>	<i>(483)</i>	<i>(144)</i>
Hver dag	21	23	18	19
Flere ganger i uken	50	48	53	54
Ca en gang i uken	15	15	16	16
Et par ganger i måneden	6	6	6	7
Et par ganger annen hver måned	2	2	2	3
Ca en gang i halvåret	1	1	1	1
Sjeldnere	2	3	2	0
Aldri	2	2	1	1
Totalt	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvor ofte vil du anslå at du er i fysisk aktivitet?».

Som i fjorårets omdømmeundersøkelse ser vi også på andre bakenforliggende faktorer som kan tenkes å påvirke kjennskap til og faktisk bruk av BUAs tilbud, eksempelvis hvorvidt man har bakgrunn fra et annet land enn Norge, om man har høy eller lav husholdningsinntekt og hvorvidt man har hjemmeboende barn. Bruken av BUAs tilbud kan også tenkes å variere etter geografi, fordi tilbudet kan være mindre tilgjengelig i fylker med færre utstyrssentraler og større geografisk avstand. Vi har derfor sett nærmere på hvordan kjennskap til og faktisk bruk av BUA fordeler seg med hensyn til disse bakgrunnsfaktorene.

Hva gjelder landbakgrunn, viser tabell 29 under at størsteparten av de 1500 personene i det representative utvalget er etnisk norske (88 prosent) og at disse utgjør 81 prosent av låntakerne ved BUA. Sammenlignet med fjorårets undersøkelse ser vi at andelen etnisk norske har styrket seg på bekostning av andelen låntakere med minoritetsbakgrunn. Hva gjelder andelen som har hørt om, men ikke brukt, BUA ser vi imidlertid det motsatte mønsteret: Her går andelen med majoritetsbakgrunn ned fra 93 prosent i 2022 til 81 prosent i 2023, mens vi ser en økning i andelen respondenter med minoritetsbakgrunn som kjenner til, men ikke benytter seg av, BUA (en økning fra henholdsvis tre og fire prosent i 2022 til seks og 12 prosent i 2023).

Hvis vi tar utgangspunkt i det totale, representative utvalget, og sammenligner dette med låntakerne til BUA ser vi imidlertid at personer med minoritetsbakgrunn oftere låner utstyr ved BUA sammenlignet med personer med majoritetsbakgrunn: Mens 88 prosent av utvalget hadde majoritetsbakgrunn var det kun 81 prosent som hadde brukt BUA. Til sammenligning ser vi at tre prosent av utvalget var født og oppvokst i Norge med foreldre som ikke var etnisk norske, mens denne gruppen utgjør seks prosent av dem som har brukt BUA. Tilsvarende ser vi for personer som har flyttet til Norge fra et annet land som barn eller voksen: mens disse utgjør ni prosent av utvalget utgjør de 12 prosent av BUAs låntakere. Innbyggere som har foreldre med annen etnisitet, eller som har flyttet til Norge fra et annet land, tar med andre ord relativt oftere BUAs tilbud i bruk sammenlignet med den øvrige befolkningen.

Tabell 29.

Kjennskap til og bruk av BUA etter landbakgrunn (i prosent, N=1500)

	Totalt		Verken hørt om eller brukt BUA		Hørt om, men ikke brukt, BUA		Har brukt BUA	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
(n)	(1500)	(1500)	(983)	(873)	(406)	(483)	(97)	(145)
Født og oppvokst i Norge med etnisk norske foreldre	89	88	89	92	93	81	74	81
Født og oppvokst i Norge med foreldre som ikke er etnisk norske	4	3	4	3	3	6	8	6
Har flyttet til Norge fra et annet land som barn eller voksen	7	9	7	5	4	12	16	12
Vet ikke	1	0	1	0	1	2	2	2
	100	100	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Hvilken av følgende alternativ beskriver best din bakgrunn?».

Det er også interessant å se på kjennskap til og bruk av BUA etter respondentenes husholdningsinntekt (se tabell 30). Her ser vi generelt små forskjeller i andelen som har brukt BUA sammenlignet med utvalget som helhet, hvilket tyder på at alle sosiale lag benytter seg av BUAs tilbud.

Likevel, selv om forskjellene er små, ser vi at andelen respondenter i de tre laveste inntektsgruppene (under 315 000 til 500 000 NOK) er noe mer representert blant brukerne av BUA («Har brukt BUA») enn i utvalget for øvrig («Totalt»). Respondenter i inntektsgruppen 500 001- 700 000 NOK er noe mindre representert blant BUAs låntakere (14 prosent) sammenlignet med det totale utvalget (17 prosent), mens gruppen med inntekt over 700 000 NOK er likt representert i utvalget og blant BUAs låntakere.

Tallene tyder på at BUA, sammenlignet med fjorårets undersøkelse, har fått færre brukere i de to gruppene med lavest husholdningsinntekt (reduksjon henholdsvis fra 15 til åtte prosent og åtte til seks prosent), samtidig som vi ser en økning i antall brukere i inntektskategoriene 400 001-500 000 NOK og i gruppene over 700 000 NOK. Det er likevel verdt å nevne at medianinntekten for en norsk husholdning i 2021 var på 725 000 NOK. Det at vi ser en økning i bruk blant gruppene med middels og forholdsvis høyere inntekt, kan reflektere at BUA har lyktes godt i markedsføringen som et universelt ikke-stigmatiserende tilbud. Imidlertid kan det også reflektere at BUA, i en tid preget av generell prisoppgang og press i økonomien, tenkes å bli mer relevant for personer i flere inntektsgrupper.

Tabell 30.

Kjennskap til og bruk av BUA etter husholdningsinntekt (i prosent, N = 1500)

	Totalt		Verken hørt om eller brukt BUA		Hørt om, men ikke brukt, BUA		Har brukt BUA	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
<i>(n)</i>	<i>(1500)</i>	<i>(1500)</i>	<i>(983)</i>	<i>(874)</i>	<i>(406)</i>	<i>(482)</i>	<i>(97)</i>	<i>(144)</i>
Under kr 315 000	6	7	6	8	5	4	15	8
315 000 – 400 000 kr	6	5	6	5	5	5	8	6
400 001 -500 000 kr	8	8	8	7	7	9	5	10
500 001 – 700 000 kr	16	17	16	18	17	16	14	14
700 001 -900 000 kr	13	14	13	13	14	15	13	14
Mer enn 900 000 kr	33	31	32	29	35	36	26	31
Ønsker ikke å svare	18	19	19	20	17	16	20	17
TOTAL	100	100	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Omtrent hvor stor er husstandens samlede inntekt før skatt?».

BUA forholdsvis mer kjent og brukt blant familier med barn enn i befolkningen for øvrig

Hvis vi sammenligner med utvalget for øvrig (kolonnen «totalt» i tabell 31 under) ser vi at det relativt sett er flere av dem som har hjemmeboende barn under 18 år som rapporterer at de har brukt BUA (44 prosent for 2023, sammenlignet med 25 prosent for utvalget). Dette har trolig sammenheng med at utstyrssentralene i hovedsak retter seg særlig mot barn, unge og deres familier.

Tabell 31.

Andel med hjemmeboende barn blant respondenter med ulik kjennskap til og bruk av BUA (i prosent, N = 1500)

	Totalt		Verken hørt om eller brukt BUA		Hørt om, men ikke brukt, BUA		Har brukt BUA	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
<i>(n)</i>	<i>(1500)</i>	<i>(1500)</i>	<i>(983)</i>	<i>(874)</i>	<i>(406)</i>	<i>(482)</i>	<i>(97)</i>	<i>(144)</i>
Barn	25	25	20	20	31	27	50	44
Ikke barn	75	75	80	79	69	72	50	56
Vet ikke	0	1	0	1		1		1
	100	100	100	100	100	100	100	100

Note. Svar basert på spørsmålet: «Har du hjemmeboende barn under 18 år?».

Hva gjelder bostedsfylke (se tabell 32 under) ser vi det samme mønsteret som vi gjorde for kjennskap til BUA (se tabell 6). Den faktiske, rapporterte bruken av BUA var høyest for Troms og Finnmark og Agder (henholdsvis 56 og 40 prosent), etterfulgt av Innlandet, Viken og Oslo (27 – 26 prosent), Nordland, Vestfold og Telemark og Trøndelag (19 – 18 prosent). BUA er noe mindre brukt av respondentene i Vestland (14 prosent) og minst brukt i Møre og Romsdal (4 prosent). Da det ikke finnes BUA-sentraler i Rogaland var det heller ingen av respondentene som benyttet seg av BUA her. Hva gjelder tabell 32 er det

imidlertid verdt å merke seg at antallet respondenter som har brukt BUA er lavt i hvert fylke, når de totalt 144 respondentene fordeles på 11 fylker. Prosentfordelingene for faktisk bruk per fylke preges derfor av noe usikkerhet.

Tabell 32.

Faktisk bruk av BUA blant dem som vet om tilbudet, etter bostedsfylke (i prosent)

	Bostedsfylke	
	2022	2023
(n)	(97)	(144)
Oslo	35	26
Rogaland	7	0
Møre og Romsdal	21	4
Nordland	55	19
Viken	36	26
Innlandet	65	27
Vestfold og Telemark	23	19
Agder	48	40
Vestland	35	14
Trøndelag	38	18
Troms og Finnmark	16	56

Note. Svar basert på spørsmålet: «Har du eller noen i din familie lånt gratis sports- og friluftsutstyr av følgende i løpet av det siste året?».

I tråd med funn fra 2022 tyder også de samlede resultatene fra årets undersøkelse på at BUA i større grad når ut til innbyggere som er født og oppvokst utenfor Norge, de som har lavere inntekt, de som er medlem i et idrettslag eller en frilufsorganisasjon, samt familier med hjemmeboende barn.

Konklusjon

BUA er en organisasjon som stadig blir mer kjent i befolkningen: Mens én av fem (20 prosent) uten hjelp kunne nevne BUA som eksempel på en organisasjon for gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv i 2022, kunne omtrent én av fire (26 prosent) det samme i årets undersøkelse. Videre gjenkjennes BUA av 42 prosent av befolkningen, og denne hjulpane kjennskapen til BUA har økt med 13 prosent siden 2021 og 8 prosent siden 2022.

Årets undersøkelse viser at BUA fortsetter å ha et solid omdømme i befolkningen: Totalinntrykket av BUA er svært godt. Undersøkelsen viser noe nedgang i låntakernes tilfredshet med BUA og ønske om å anbefale BUA til andre, men dette er imidlertid marginale endringer, der totalbildet viser høy tilfredshet og ønske om å anbefale BUA til andre (en gjennomsnittlig score på henholdsvis 6,3 og 6,4 av maksimalt 7). Totalt sett ser vi altså, i år som i fjor, at nesten alle låntakerne uttrykker høy tilfredshet med å låne utstyr fra BUA.

Som i fjorårets undersøkelse ser vi også i år at andelen som kjenner til og bruker BUA synes å være forholdsvis større blant familier med barn sammenlignet med befolkningen for øvrig. I tillegg ser vi at BUA oftere benyttes av innbyggere som er født og oppvokst utenfor Norge, av de som har lavere inntekt og av de som er medlem i et idrettslag eller en friluftsansjon. Videre, til tross for noe lav svarbase (n=144) som knytter noe usikkerhet til tallene, indikerer resultatene at BUAs utlånstilbud kan bidra til økt aktivitetsnivå, redusert forbruk og økt inkludering i fritidsaktiviteter.

Referanser

- BUA. (2016). *Årsrapport 2016*. (Rapport). <https://craft.bua.io/assets/2016-%C3%85rsrapport-BUA-signert.pdf>
- Bua.io. (2022a). *Om oss*. <https://www.bua.io/om-oss>
- Erdvik, I. B. & Bjørnara, H. B. (2022). *BUA-nettverkets omdømmeundersøkelse: Resultater fra 2022*. (Rapport 19-2022). NORCE Norwegian Research Centre.
- Fløtten, T. & Hansen, I. L. S. (2018). *Fra deltakelse til mestring. Evaluering av nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom*. (Fafø-rapport 2018:4). <https://www.fafø.no/images/pub/2018/20653.pdf>
- Helsedirektoratet. (2008). *Sports og friluftsutstyr til alle – Utstyrssentralenes rolle i noen kommuner*. (Rapport IS-1556).
- Helsedirektoratet. (2010). *Hvordan etablere utstyrssentral – Fysisk aktivitet og friluftsliv*. (Brosjyre). <https://www.helsedirektoratet.no/brosjyrer/hvordan-etablere-utstyrssentral-fysisk-aktivitet-og-friluftsliv>
- Norstat (2023). *Norstatpanelet og kvalitet*. Personlig kommunikasjon.
- Penetrace. (2021). *Nullpunktsmåling. BUA – Mai 2021*. (Rapport).
- Samuelsen, Bendik M., Peretz, Adrian og Olsen, Lars E. (2019). *Merkevareledelse* (2. utg.). Cappelen Damm.